

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înopiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La 1848 și acum.

În fața tendinței generale a naționalităților nemaghiare de a se organiza pentru lupta de comună rezistență contra asupririi maghiare, presa soviniștă se mai mângâie, precum am văzut, cu speranța că silințele naționalităților nu vor avea nici un rezultat. Căci, zic foile maghiare, lucrul acesta s'a mai încercat odată, dar' tot înzadar a fost. S'a încercat anume la 1848, când naționalitățile încă au ținut congrese, și când ear' era vorba de „monarhia habsburgică” și de federalizarea ei după naționalități.

Socoteala soviniștilor nu e tocmai rea. Căci adevărat este, că idea autonomiei naționale și a federalismului monarhiei nu s'a inventat la conferența confidențială din Viena. Adevărat este, că naționalitățile de dincoaci și de dincolo de Leitha au mai făcut încercări, ca să obțină pentru monarhie o formă de stat, în care tuturor popoarelor să le fie garantată existența și posibilitatea dezvoltării naționale. Adevărat este în fine și aceea, că la 1848 încercările de felul acesta au fost mai stăruitoare și susținute aproape de toate popoarele mari și mici ale monarhiei. Ba și aceea este adevărat, că încercările nu au reușit, ci din contră, s'a stabilit dualismul la stăruința Maghiarilor, care, pe seama lor, au știut foarte bine să se folosească de greșelile făcute de oamenii de stat ai Austriei și de strimtoarea, în care ajunsese monarhia în lăuntru și în afară.

Toate acestea sunt adevărate, dar' din ele nu urmează concluzia, pe care presa maghiară voeste să o tragă pentru viitor. Nu urmează nici decum, că ceea-ce nu a reușit în trecut, n'ar pute să reușescă nici în viitor. Aceasta ar fi o vedită negare a legii evoluțiunii, după care toate se întâmplă în natură și în societate.

Ear' legea evoluțiunii ne spune, că schimbările în societatea omenească nu se fac numai după analogiile trecutului, ba în cele mai puține cazuri se fac după acestea, ear' în cele mai multe sînt în prima linie normative întărirea sau slăbirea factorilor care conlucră la evoluțiune.

De aceea chestia nu trebuie pusă așa, cum o pune presa maghiară. Nu e vorba, că astăzi nu s'ar pute un

lucru, pentru-că nu s'a putut la 1848, ci e vorba, că s'au întărit ori au slăbit factorii care au voit și care au combătut acel lucru la 1848? Și atunci și acum factorii angajați sînt tot aceia: de o parte maghiarismul, ear' de cealaltă naționalitățile asuprite. Ei, să vedem cum stă fiecare acum, și cum a stat la 1848, ca să putem trage concluzia cea adevărată.

La 1848 națiunea maghiară era în lăuntru așa zicînd unica națiune cu drepturi. Conform constituției feudale a Ungariei, nobilimea, aproape întreagă curată maghiară, era stăpîna nețermurită a destinelor țerii, pe când celelalte popoare erau degradate la rolul de *miseria contribuens plebs*. Pe deasupra fiind această nobilime și în posesia unor imense latifundii și în urmare foarte bogată, puterea ei era atât de mare, încât nu era putere în lume, care să fi cutezat, necum a o înfrîna, dar' nici măcar a-i face opoziție.

Ear' în afară nobilimea maghiară, prin strălucirea deprinderilor sale boierești, prin bogățiile sale și înainte de toate prin spiritul de renitență ce-l manifesta față cu Curtea din Viena, care singură se mai încerca a-i mai cionta din limbă și din degete, a știut să-și câștige un nimb romantic de cavalierism și de iubire de libertate, o reputație de dușmană a „reacțiunii” și a „despotismului”, care toate i-au asigurat simpatia lumii civilizate.

În același timp ce erau celelalte naționalități? O turmă lugubră de elofi menși să câștige boierilor mijloacele de a face fanfaronade în capitalele europene și în pompoasele lor castele. O sombră adunătură de oameni, fără avere, fără drepturi politice și cu foarte modeste începuturi de cultură și literatură. Ear' în străinătate abia după nume cunoscute, și și aceasta numai prin mijlocirea asupritorilor.

Hotărît că în asemenea condițiuni șansele erau foarte neegale între cei doi factori puși față în față.

Dar' astăzi lucrurile sînt cu desăvîrșire schimbate. Astăzi lumea înainte de toate s'a democratizat, și fanfaronadele boierești și-au trăit trailul. Astăzi nobilimea maghiară și-a împărțit averile cu Jidanii și le-a împărțit în părți adese-ori foarte neegale. Astăzi progresul în mijloacele de comunicațiune și de răspîndire a produselor li-

terare a spulberat romanul cavalierismului și iubirii de libertate a Maghiarilor, și lumea îi cunoaște de ceea-ce sînt: de un neam de oameni intoleranți și orgoliosi, care nu de dragul libertății s'au luptat contra „reacțiunii”, ci pentru-ca ei să se poată pune în locul ei și să apese de zece-ori mai greu asupra popoarelor conlocuitoare. Astăzi cu un cuvînt s'au dus și simpatia și sprigiul străinătății, pe care boierii maghiari nu au fost în stare să le păstreze.

Ear' de altă parte și situația popoarelor nemaghiare este cu totul alta. După-ce nu privilegiile, ci numărul trage în cumpănă, aceste popoare nu mai sînt o turmă de sclavi, ci constituiesc majoritatea covârșitoare a cetățenilor. După-ce nu mai sînt ținute să-și îngrășe numai boierii și să nu aibă altceva „*praeter mercedem laboris*”, și după-ce cu toate restricțiunile concurența este mai liberă în lupta pentru existență, au câștigat averi, au învățat meșteșuguri, și-au înființat școale, și au făcut însemnate progrese în cultură. Ear' întrucât le este luată puțința de a se cultiva în țeara lor proprie și în limba lor proprie, capătă hrană spirituală dela frații lor de peste graniță, care au înființat state naționale viguroase și cu viitor. Căci nu trebuie scăpat din vedere, ceea-ce mult trage în cumpănă, că la București bună-oraă nu mai taie și spânzură ca la 1848 consulul rusesc, ci domnește cu înțelepciune Maiestatea Sa Carol I. regele regatului român.

În același timp saramatarea ne cunoaște și pe noi și știe că ne sbuciumăm ca să dobîndim drepturile inalienabile ale omului și cetățeanului în luptă crâncenă cu aceia care ni-le dețin. Și este avantajul nostru, că noi sîntem cei nedreptățiți, noi luptăm pentru dreptate, noi sîntem în conformitate cu spiritul timpului, noi reclamăm libertățile care au întemeiat statele moderne și au făcut mărirea timpului prezent. În consecință simpatia lumii civilizate s'au mutat pe partea noastră.

După condițiile acestea, în care trăim astăzi, ne vom cumpîni deci șansele, ear' atunci numai descurajă nu ne poate paralela trasă de presa maghiară între 1848 și acum.

A doua condamnare

a

părintelui Dr. Lucaciu.

(Raport special al „Tribunei”.)

Satmar, în 28 Ianuarie.*)

După cele spuse în raportul precedent, Drul Lucaciu la întrebările președintelui zice că e de 40 de ani, are familie, avere însă n'are.

Președintele cetește acusa ridicată contra Drului Lucaciu și zice: „Pe d-ta, părinte, te acuză cu aceea, că când în cauza dinamitei din Ferneziu ai fost ascultat de judele instructor domnul Toperezer, toată afacerea aceasta ai pus-o în sarcina înaltului guvern al țerii, afirmînd că cu știrea și învoala prealabilă a guvernului s'a făcut tot lucrul acela, ca pe d-ta înaintea opiniei publice să te compromiță și distrugă. Susții și astăzi aceasta?”

Lucaciu zice că la aceasta și-a dat răspunsul când în vara trecută a fost ascultat de judele Török, și cere ca să se cetească acel protocol.

Judele Szentkirályi cetește protocolul pomenit, care e destul de lung și în care părintele Lucaciu explică baza aserțiunilor și presupunerilor sale, deoarece-ce toată presa maghiară, apoi opinia publică, ba chiar în locurile mai înalte grăiau, că în afacerea aceasta se ascunde o conspirațiune daco-română, ale cărei fire sînt a se căuta în Șișești. Îngrozindu-se de aceasta chiar și inteligența maghiară și văzînd tendențiozitatea comunicărilor care nu se desmîntesc de forurile competente, s'a adresat la ziarele din capitală, demascându-l pe fatalul de Pap Zsiga **) dar' pentru aceea n'a încetat, ci cu o furie și mai mare s'a continuat asupra lui scrierea unei reședința guvernului, din Pesta, articoli ca: „Lucaciu-Ravachol”.

Între atari împiegurări, când toate mi-se prezentau înaintea ochilor ca o manoperă mărșavă în contra mea, n'am acuzat pe nime, ci am cerut deslușiri despre atitudinea guvernului în afacerea aceasta și față cu mine.

Szentkirályi cetește mai departe protocolul, după care părintele Lucaciu expune că Papp Zsiga se lăuda că dinamita din Ferneziu la Șișești a explodat, și acum națiunea și guvernul maghiar își vor primi deplina lor satisfacție.

Că el (Papp Zsiga) e jertfă, se vede din persecuțiunile Românilor din provincie, dar' las să fie că e martirul adheșiei și al sen-

*) Întârziată din cauza întreruperilor de comunicație.

**) Vîr cu așa numitul protopop Pap Pista din Baia-Sprie, prietenul vîldicului Szabó.

timentelor sale, care le are și le nutrește cătră națiunea maghiară.

În protocol se expun apoi pe larg persecuțiunile care părintele Lucaciu a avut a le îndura de atîta timp și fără vină, cum s'a adevărit până la evidență, și zice că nu pricepe ce scop pot avea atari persecuțiuni politice puse în contra lui. Asta nu e acuză, nu afirmare pozitivă, ci numai o cercare de deslușire.

După cetirea protocolului părintele Lucaciu e pofitit ca să-și deie explicările și că oare susține și acum acusa sa? Răspunde că protocolul îl susține deplin și la întrebarea, că acuză oare și acum pe guvern, zice că de o acuză formală nici-cînd, nici vorbă n'a putut fi, cum se vede chiar și din protocoale, dar' de atunci până acum pertractându-se cauza dinamitei în meritul ei, s'au schimbat împiegurările și nu acuză, cum nici n'a acuzat; numai lămuriri a cercat.

După acestea președintele îl face atent pe Drul Lucaciu la aserțiunea aceea a dînsului, că guvernul l'ar persecuta, și-l întreabă că de ce se consideră de așa mare și puternic bărbat între Români, de un apostol chiar, față cu care guvernul ar fi nevoit să mobilizeze toată puterea și chiar și autoritatea sa?

Dr Lucaciu răspunde că el se consideră numai de aceea ce e, de un preot român, că despre sine ce ține aceea e treaba sa, ear' că alții cum îl apreațiază e treaba lor.

Judele Szentkirályi îl întreabă pe dr Lucaciu că pentru-ce n'a ridicat acusa în contra lui Papp Zsiga și în contra jurnalelor care atât de nedemn s'au purtat? la ce părintele acuzat răspunde, că față cu Papp Zsiga nu-i permite bunul simț să se ocupe, ține a fi mai jos de demnitatea sa de a se pune cu un atare om în aceeași linie, ear' ce se ține de jurnale, zice că încă nu s'a întărit.

La aceasta se ridică procurorul și cerînd cetirea protocoalelor, expune toate fazele procedurii contra domnului Lucaciu, la ce părintele Lucaciu zice că tendențios se explică rău expunerile sale, și cere ca depunerile sale să se tălcuească așa, după-cum dînsul le tălcuește, deoarece-ce autorul e chemat în primul loc a da explicarea cea mai autentică a ziselor sale.

Dr apărător, Dr. Coroianu, cere dela tribunal cetirea protocolului luat cu Papp Zsiga, în care acesta expune agităriile ce s'ar fi făcut între Români de dr Lucaciu.

Protocolul acesta voluminos se află între actele procesului ținut contra lui Eötvös și complicității lui ca adevărați făptuitori ai atentatului cu dinamită; și notarul caută cele pofite de apărător, însă nu află.

După acestea se naște o dispută adevărată despre chestia, că dr Lucaciu la prima

FOIȚA „TRIBUNEI”.

„Negrit”.

(Urmare și fine.)

În vara anului 1888 făcî un American, dr Holl, o călătorie prin Rusia și primi prin postă un număr din „Century Magazine”, în care nu era numai articolul despre Siberia tăiat, ci și toate celelalte foi care conțineau anunțuri și reclame. Dr Holl, doritor de a afla pentru-ce sînt acele anunțuri privite de „stricăcioase”, se adresă cătră poliția orașului, în care tocmai se afla, și întrebă de cauză. El spuse că nu e chiar surprins văzînd articoli referitori la Rusia nimicești, dar' nu putea pricepe pentru-ce au fost și anunțurile supuse acestei cure radicale. Adușe apoi, — ca o nevinovată glumă americană, — că asta s'a întîmplat poate din cauză că unele din acele inserate lăudau prea tare săpunurile americane. Observările ce le-a făcut în decursul călătoriei sale prin împărăție e adevărat că-l îndreptătesc la credința, că săpunul aparține articolelor opriți; în cazul acesta i-se pare lucrul de tot natural, că censorul îndepărtează toate inseratele pentru săpun din gazetele străine ce pătrund în țeară. Polițistul, nededit cu modul american de a glumi, se simți prin această glumă vătămă, și dr Holl avî destul năcaz până îl mulcomi. După-ce i'a succes asta dete călătorului american cu o față severă deslușirea, că inseratele din „Century Magazine” pentru aceea au fost îndepărtate, pentru-că anunțau cărți nereligioase. Nu știu din ce punct de vedere al unei ortodoxii în-

cremenite a purces el, când a enunțat această sentență. Dar' ca credincios al unei biserici, care înduplecă țerani prosti și superstițioși să-și pună vestmintele pe o icoană „făcătoare de minuni” și care numește acest fel de fetișism-religiune, a fost fără îndoială în drept de a însemna cărțile anunțate în „Century Magazine” ca nereligioase.

De când cu petrecerea dlui Holl în Rusia a ciuntit censorul fiecare număr din această revistă, pe care îl trimiteam în Rusia la amici de ai mei. Articoli mei au fost totdeauna tăiați ori negriți, și multe capitole din „Viața lui Lincoln” au avut aceeași soartă.

Îndepărtarea unor articoli neplăcuți din foi străine se întîmplă în Rusia în două feluri. Când e vorba de articoli mai mari, se taie simplu foile pe care sînt tipăriți aceia, articoli mai scurți se negresc cu ajutorul unui sul, care are cam lățimea unei coloane obișnuite. El e astfel brăzdat, că coloarea pusă pe hîrtie cu ajutorul lui formează o rețea deasă de linii albe și pete negre. Fața singulară, grăunțoasă a unei astfel de foi a înduplecat pe cetitorul rus să inventeze o numire deosebită: să zice că-i „caviarată”. Cel-ce a văzut și numai odată caviarat rusesc negriu, sărat întins pe o felie de pîne, trebuie să conceadă, că această asemănare figurată e foarte nimerită. Din substantiv s'a făcut verb, și fiecare Rus știe azi, că a „caviara” înseamnă a „negri” o pagină, care conține ceva neadmisibil, ca sulul censorului.

Simplicitatea acestui metod propriu rusesc de a produce cu sila neștiință, trebuie să-l frapeze pe un American tot așa de tare, ca și recea obrăznicie și nerușinare, cu care

se pune în aplicare. El nu-și împlinește scopul și nici că și-l poate împlini, până când nu censurează guvernul rusesc toate epistolele ce vin din afară, până când pot cetățenii din Moscova ori St. Petersburg să adreseze ori-cărui librar din Berlin, Paris, Londra etc. rugarea să le trimită sub cuvertă un singuratic articol „caviarat” ori toți articoli, care au apărut despre Rusia în coloanele unei anumite gazete ori reviste. Cu toată osteneala ce și-au dat-o censorii rușești, nu li-a succes a feri Rusia de „veninul” articolelor apărute despre Siberia în „Century Magazine”. Nu numai că articoli „negriți” au dat tîrcol prin întreaga Rusie, dar' ei au fost și traduși și hectografați și circulează acum din mână în mână prin întreaga împărăție a „unsului”.

Unii din acești articoli i-au cetit chiar și exilați politici din cele mai îndepărtate regiuni ale Siberiei. Cu durere însă trebuie să constat, că astfel de articoli au adus unora din primitorii lor mare năcaz. Așa d. e. se află un Rus tîner și acum închis, pentru-că aceste descrieri s'au aflat la el. Nu-i demult, de când am trimis un număr din revista noastră unui jurnalist tîner, cunoscut mie, cu numele Ivan Petrovič Belokonski din Rusia-centrală. Eu mi temeam, că nu-i va merge bine, dar' el insistă să i-l trimit, așa că în cele din urmă am cedat. Sînt numai câteva zile trecute, de când am primit dela un cunoscut al lui următoarea epistolă:

Rusia, 16/28 Decemvrie 1889.

Stimate Domnule Kennan! Mă folosesc de ocasiunea binevenită pentru a Vă adresa câteva rînduri și de a Vă comunica unele în-

tîmplări triste. Nu știu dacă ați aflat, că amicului D-Voastre Ivan Petrovič Belokonski îi merge tare rău din cauza unor chipuri mari, pe care i-le-ați trimis D-Voastră *) Un cunoscut, căruia îi dete aceste icoane, a fost arestat, și atîta importanță a dat acestei afaceri, încât Belokonski a fost ascultat anume în privința aceasta, ba dela poliția din St.-Petersburg a venit poruncă să-l păzească cu o „deosebită îngrijire”. Asta s'a întîmplat în Decemvrie 1888.

În 29 Aprilie 1889 apărî în mod subit pe la trei ore dimineața poliția în casa lui Belokonski pentru a face o cercetare. Nimic oprit n'a aflat, fără „l'Empire des Tsars” de Leroy-Beaulieu și trei din articoli D-Tale din „Magazine”. Tot în ziua aceasta se mai făcură încă 18 perchisițiuni domiciliare; pentru-ce, nu știe nime.

În 8 Maiu i-a chemat pe Belokonski încă odată la poliție, trimițîndu-l apoi în temniță, unde se află și acum. Vi-se va pără poate curios lucru, ca un bărbat, care are să susțină o familie, să fie în acest mod arestat și deținut de opt luni în temniță. Pentru-ce? Probabil numai pentru-că au aflat la el articoli D-Tale. Ei, dar' noi Rușii sîntem cu de acestea așa de dedați, încât nu mai putem fi deloc surprinși; de întristat însă totuși ne întristează. Chiar și în misera stare, în care gemem, inima noastră bate pentru libertate — și cătră libertate avem noi? Chiar și Turcii sînt mai liberi.

*) Aceste erau două coale mari cu ilustrațiuni, pe care le împărșise editorul dela „Century Magazine”, pentru-ca să atragă atenția publicului asupra articolelor despre Siberia.

Familia lui Ioan Petrovič Belokonsky se compune din cinci persoane. Ea se află în mare miserie, înăsprită prin mandatul guvernului, care interzice doamnei Belokonski darea de lecțiuni, fie și private. Să se apuce de altceva nu poate în acest orașel de provincie. Veți întreba: „Din ce trăiesc?” D-na Belokonski s'a ajutat până acum așa, că a închiriat o locuință mai mică și mai ieftină și a tot vîndut ori zalogit mobile și alte lucruri din casă. Din ce căpeta n'are să se susțină numai pe sine, ci și pe bărbatul ei închis. Guvernul nu-i dă fără 2 ruble și 30 copece pe lună pentru nutrețiment. Ca să rămână la putere și să nu moară chiar de foame, cumpără ea de ale mîncării și i-le duce în temniță. E o norocire, că e o femeie de un caracter tare. Dacă ar fi altfel, nu i-ar rămîne alta de făcut, fără să se lase jos și să moară.

Tare bucuos aș ceti ultimii D-Tale articoli, dar' nu cutez să Vă rog să mi-i trimiteți; trebuie să amîn lucrul până la un timp mai favoritor. Cu o caldă strîngere de mână și cu cele mai cordiale salutări sînt

Al D-Tale

— — — — —
Ori-ce adaus la această epistolă e superfluu. Amicul meu Belokonski va fi probabil trimis pe cale administrativă la Siberia, pentru-că s'au aflat la el „Century Magazine”, și eu n'am nici o putere să-i ajut.

Ce sperează ori-ce așteaptă guvernul rusesc „negrind” articoli, care descriu de tot simplu și după starea faptică a lucrurilor rapoorturi rușești, aruncînd pe fiecare proprietar al acestor articoli în temniță?

sa ascultare de judele Toperczer ca acusat ori numai ca martor ar fi fost citat domnul Lucaciuc în afacerea cu dinamita. Dl. Lucaciuc susține, că el ca martor n'a putut fi citat, deoarece Papp Zsiga și Bohics l-au pus ca pe autor intelectual al crimei, și deși n'a fost prin judele instructor acusat direct, tot bănuț a fost în această afacere.

Disputa aceasta s'a înscenat pentru aceea, că după procedurile criminale ale judicaturii fașionile unui acusat, neputând forma nici-când basă de încredere contra acusatului, ar căde și acusa ridicată contra părintelui Lucaciuc, până-ce dacă ca martor folosește în depunerile sale ceva expresiuni vătămătoare, se poate acăde de grumazii lui ceva proces de delict. Cestia s'a decis în favorul procurorului.

După acestea s'a născut o chestie prea interesantă. Judele Szentkirályi enunțând, că nu l-ar plăce să-și simtească cumva conștiința neliniștită ori vătămă din procesul acesta, și deoarece el ca fost președinte al scaunului ce a judecat în procesul contra lui Babics și Eötvös ca criminali cu dinamită, cunoaște toate actele aceluia proces, își aduce bine aminte că în actele pomenite se afla o scrisoare, o declarație oficială a pretorului districtului de Baia-mare, Domahidi Victor, care scrisoare i-se pare că servește de singura basă a cercetărilor puse contra dlui Lucaciuc și a procesului de azi. Cere, ca procurându-se toate actele procesului amintit, să se scoată actul cerut și să se cetească în fața tribunalului.

Președintele dispune procurarea întregului material al procesului pomenit, și până s'ar afla scripta menționată suspendă ședința.

Trebuie să observăm aici, că e de mare momentositate scrisoarea aceasta. Întru toate seamănă cu acea fatală epistolă a fișpanului Sătmăruului Domahidi (e tata pretorului din Baia-mare) adresată în anul 1887 procurorului tribunalului din Sătmăr, pe baza căreia s'a pus la cale deținerea preventivă a părintelui Lucaciuc și apoi totala lui achitare în anul 1889.

Așa a fost și acum. După-ce a sunat de-tunătura dinamitei din Ferneziu și după-ce a fost bănuț — șese la număr — deținuți, se apucă domnișorul Domahidi și scrie o epistolă adresându-o președintelui tribunalului din Sătmăr, în care dă curs liber ideii și quasi acusei sale, că firele acestui atentat sunt a se căuta în alt loc și în alta persoană, anume al cărui proces în acea vreme așa mare s'au produs în țară, și care proces a fost înscenat de un complot de depuneri și fașionari a făcut în contra pericolului agitator și trădător de patrie. Expune și aceea, că Papp Zsiga e urât și persecutat de pericolul agitator, de familia și rudele sale și de Românii din cercul cunoștinței acestui trădător și pentru ținuta sa bărbătească în cauza asilelor de copii și pentru laudabila sa aderare la idea de stat maghiar, și că cei șese sunt și au fost numai unealtă în mâinile acestora.

Bun presimț și justă presupunere a avut dar' dl. Lucaciuc, când citat la interogator în cauza aceasta a cerut deslușiri dela jude în privința presupunerilor sale, și că pe ce basă e amestecat dînsul în această monstruoasă afacere.

Îl apărător Dr. Coroianu insistă și dînsul cu gravitate pentru cetirea actului menționat.

Tribunalul după o îndelungată cercetare vine de nou în sală, și președintele enunță că nu poate satisface cererilor propuse, deoarece actul cerut nu se află între actele celelalte ale procesului, deși este urmă despre

Într'un op, care s'a tipărit peste așteptare cu învoirea censurei rusești, dar' care curând după apărarea lui au fost confiscate și ars, se ocupă literatul rusesc Prugavin cu acea întrebare și zice: „Poate-se sugruma o idee? Poate-se omor, îngropa ori nimici ideea? Nu sunt oare adevărul și iubirea, dreptatea și libertatea imortale. E una dintre cele mai grozave greșeli credința, că ideile pot fi nimicite. Popoare au perit, bărbați au murit în temniță și în lanțuri, trupurile lor au putrezit, mormintele nu se mai cunosc, chiar și numele li-s'au uitat. Dar' ideile și aspirațiunile lor trăiesc. Spelate în sângele fiecărui martir apar în vis fiecărui bărbat, în al cărui creier schintează o idee, în al cărui piept bate o inimă“.

Arzând censorul cartea lui Prugavin, de bună-seamă că a fost de credință, că a nimicit influența ei „pernicioasă“ pentru totdeauna. Dar' „ideile și aspirațiunile“ genialului autor „trăiesc“ și vorbele lui cu toată nimicirea exprimării lor vor afla un răsunet în sute de mii de inimi din Anglia și America.

Veni-va timpul, când Rusul liber, neorbit de censură va privi peste paginile istoriei patriei sale, care îi reamintesc vremile, când opiniunea publică era călăuzită, idea sugrumată, și din fundul inimii lui va răsări dorința, ea o astfel de reamintire deosebită și rușinoasă să fie „negrită“.

Trad. de V. L.

dînsul. (Aname se vede a fi fost acul sub numărul 5280 la acte.) Și nu se află dar'.

După acestea președintele enunță că procedura contra dlui Vasile Lucaciuc o declară de terminată, și dă cuvântul procurorului, care își ține vorbirea sa vehementă cam în următoarele:

„Și la noi în Țeara-Ungurească ca în toate țările constituționale la conducerea lucrurilor și a destinului țării stă guvernul răspunzător. E răspunzător Regelui și națiunii pentru isprăvile și faptele sale, și chiar pentru aceasta că e răspunzător, poate să fie, și să este obiectul criticelor. De multe-ori se întemplă că criticele acestea se pun în atare haină, capătă atare expresiune, care nu numai că sînt ascuțite, ci de multe-ori și vătămătoare. Pot, și să sînt și atari critisări, dar' nime nu poate afirma că acelea ar rămâne nepedepsite.“

„Guvernul duce destinele unei națiuni, și pe cine sînt încredințate destinele unei națiuni, vrednici sînt, că vrednici trebuie să fie, de încrederea națiunii întregi.“

„Și e drept, că dacă nu sînt vrednici de această încredere, se fac vrednici de contrarul, disprețul trebuie să fie partea lor.“

„Dl. părinte al Șişteștenilor a ridicat însă o acasă grea contra guvernului, l'a atacat într'un mod, care dacă ar fi adevărat, procedura guvernului, numai de dispreț și de nimica ar fi, aceasta însă trebuie documentat, și cine nu documentează o acasă, o afirmare atât de vătămătoare, trebuie să-și iee plata sa, trebuie pedepsit.“

„Nu se poate primi, nu se poate suferi din partea procuraturii supreme a statului, nu din partea națiunii, ca guvernul atât de urît să fie atacat și l'iau la răspundere pe dl. Dr. Vasile Lucaciuc și l'incriminez pentru expresiunile sale făcute înaintea judelei de instrucțiune unde a zis că atentatul de dinamită din Ferneziu e făcut și pus la cale cu știrea și învoirea guvernului“.

După unele palavre procurorul întorcându-se către părintele Lucaciuc, care acum nu ședea pe scaunul din fața președintelui, ci la masa raportorilor, unde cu concesiunea președintelui își făcea însemnările de lipsă, zice: „Așa știu, că am de lucru cu un om care suferă de mania aroganței. Dar' ian să vedem — zice întorcându-se către public — că cine-i Dr. Vasile Lucaciuc?“

„Să nu cugetați că el ar fi acel bărbat de stat cu mare vază, care ar avea chemarea și puterea a scula națiunea în contra guvernului? Dr. Vasile Lucaciuc e un cetățean maghiar de limba română (*oldh nyelvu*), e un simplu popă valah, datorința căruia ar fi a nu se ocupa cu politica, ci să-și învețe credincioșii la credință, religioasă și pietate. (Gân-dești că după o consfătuire cu vlădica Szabó János le-a rostit acestea.) Dar' dînsul numai după nume e preot, el nu se grijește de biserică și de poporul său, ci face aceea ce fac toți cei de calibrul său. El e un agitator de profesiune, agitează în sus și în jos, în lăuntru și afară, și scopul îi e câștigul material, cu care se adaugă venitele parohiei sale.“

„Țeara în care trăim e Ungaria, un stat maghiar, unde și Valahii sînt în egalitate cetățenească cu noi, și totuși Valahii se plâng în contra statului, în contra națiunii maghiare, că i-am strivi, că i-am apăsa și neîndreptăți. Domnii agitatori (aici arată chioris la domnii Lucaciuc și Coroianu) nu se sfîșe prin Memorande și Replici și cei mai vehemenți articoli din jurnalistică lor antipatriotică a răspândi cele mai grozave calumnii și minciuni la adresa a tot ce e stat și națiune maghiară. E profesiunea lor încapeșinată aceasta.“

„Dar' se nu se amăgească că le va succeda, sau de li-ar și succeda a trezi atențiunea puterilor și popoarelor străine, nu-și vor ajunge scopul, că națiunea maghiară își va găti apără constituția sa, ce de o mie de ani e pe acest pământ unguresc, și de o mie de ani poartă pe sine timbrul legalității; și pecetluită această constituție de o mie de ani în concertul Europei.“

„Domnii agitatori însă sînt înșelători și seducători impostori, dar' îi vom zdrobi. Se gherează că reprezintă și dînsii ceva, numai că ce dînsii reprezintă e minciună, e calumnie și e nedrept și ilegal.“

„Eată și astăzi, aici înaintea noastră pilda eclatantă, că agitațiunile naționale de ce împregiurări și casuri se folosesc. În anul trecut 1892, în 12 Maiu, noaptea, se pune dinamita la casa lui Papp Zsiga din Ferneziu cu scop pécătos. Dinamita explodează, și dacă casa ar fi fost mai slabă, ar fi murit toți căsenii; dar' har Domnului, D-zeu a ferit de rău pe bieții căseni.“

„După aceea judecătorii iau în cercetare lucrul, se află culpabilii, care sînt și judecați la 6—7 ani închisoare, și în această cercetare s'a întemplat și chemarea, citarea dlui Dr. Vasile Lucaciuc.“

„Dar' dl. Lucaciuc n'a fost citat înaintea instructorului ca acusat, ci ca martor, și în loc să dea răspunsurile cerute dela dînsul, cere el deslușiri, că cum de l'a tras în această afacere, într'adevăr criminală, și se descarcă

pe guvern, afirmând că cu știrea și învoirea guvernului s'au făcut toate acelea.“

„Și se vedem pentru-ce le-a zis dînsul acestea? Ca spre subminarea autorității guvernului să facă un pas mai înainte, ca națiunea să o timbreze și pe sine să se facă mare.“

„Dar' la acuse de acestea trebuie și documente, dînsul însă nu poate documenta, așadară e un calumniator, care în înțelesul codicelui penal §§. 258 și 262 trebuie să se pedepsească“.

Înșiră apoi procurorul obiecțiunile făcute de domnul Lucaciuc, și vrea să arete, că acelea nu pot să stea, că nu le poate adevăra și documenta plausibil.

Că doară numai nu s'a putut lua de documentare, ceea-ce dînsul susține la interogatorul din 21 Maiu trecut? Voiu aduce o pildă — dice procurorul — „Ioan e acusat că a furat un caput, judele îl întreabă pe acusat, că cu ce-și va documenta aserțiunea, el răspunde cu aceea, că Ioan și înainte de asta a furat dela dînsul un caput, prin urmare și acum el a trebuit să-l fure. Da asta oare adevăre și documentare este?“

„Așa face și domnul acusat. Zice că guvernul a înscenat lucrul cu dinamită ca să-l compromită, și prin el să compromită toată cauza națională valahă; ear' ca de argument aduce înaintea procesului înscenat mai înainte cu 5 ani tot în contra dînsului prin Papp Zsiga, care s'a adevărat a fi simbrășul guvernului.“

„Zice mai departe domnul acusat, că expresiunile acestea nu pot forma delictul de calumnie publică, deoarece ce nu în public, ci înaintea unui jude-instructor și în act oficial s'a folosit de ele, când a fost ascultat ca acusat, sau cel puțin bănuț“.

Procurorul arată apoi prin pilde, că în judicatura maghiară s'au întemplat și alte casuri de acestea, unde chiar acușatii au fost puși sub delictul de calumnie, și și judecați, deși s'au folosit de expresiunile incriminate numai spre apărare în act oficial și înaintea judelei de instrucțiune. Prin urmare nici această argumentare a domnului acusat nu poate să stea.

Vrea apoi să documenteze procurorul că cu voce și premeditare a zis domnul Lucaciuc expresiunile incriminate, că motive ușurătoare nu află și așa cere aplicarea legii, să-l judece tribunalul la maximul pedepsei, la plătirea șpagelor și a înfrîngerii în muncă, că sentența să fie publicată în foaia oficială a comitatului, apoi continuă:

„Onorat tribunal regesc! Dacă am avea treabă cu un om de cultură inferioară, sau incult, eruperea indignațiunii și a mâniei aș pute-o lua de motiv ușurător; dar' de considerăm cultura înaltă a domnului Dr. Vasile Lucaciuc, inteligența lui, statul său preofesc, dogmele și învățăturile credinței sale și pre-gătirea sa înaltă, trebuie să vedem, că de încapăținat și cât de mare a trebuit să fie în dînsul ura contra guvernului și a națiunii, de a lăsat să amuțască glasul conștiinței sale. După cultura lui înaltă trebuie să fie amăsurată și pedeapsa, ce trebuie să ajungă marginile cele mai înalte“.

După acestea expunând că domnul V. Lucaciuc e condamnat și pentru delictul de presă, și că dela 7 Ianuarie a și intrat în temniță, pe baza §-lui 104 al procedurii criminale, cere contragerea felului pedepselor, ca adevă și pedeapsa închisorii de stat să se schimbe în pedeapsă de închisoare criminală.

Cu acestea își termină vorbirea procurorului și e invitat să vorbească dl. părinte al Șişteștilor.

Procesul „Zastavei“.

Apărarea domnului Stefan Iovici.

(Urmare și fine).

Încât privește spusele mele despre împăratul și Regele — aici, pare-mi-se că acusa cu tot dinadinsul a voit să-mi impute, că eu vorbind de „împărat“ aș fi voit să demonstrez oareș-cum în contra stării actuale de stat, privitor la forma statului. Eu nici nu m'am gândit la asta, scriind acele rânduri. Împăratul austriac și Regele ungăr e una și aceeași persoană; și eu nu ved deloc motiv de ce aș scăde eu Regelui Ungariei titlul de Împărat, dacă în realitate El poartă acest titlu. Eu am fost soldat; ca tinăr am învețat la titlul pe înalta persoană a Monarhului nostru cu „împărat“ și „Rege“; la aceasta țin și voiu ține și de acum încolo, căci n'am nici un gând deosebit făcându-mă-o.

Și apoi pe urmă, nu s'a zis încă ultimul cuvânt despre forma statului nostru; un partid maghiar puternic, spre pildă așa zisa stângă extremă, declară că actuala formă dualistică a monarchiei nu este spre folos patriei noastre; ea ar dori să o preschimbe în uniune personală. Când am scris articolul meu, eu nu m'am gândit la aceasta și nici acum nu vreau să discut chestiunea.

Eu am zis dinadins că noi Sârbii sîntem credincioși și vom rămâne credincioși împăratului

nostru și Regelui acestei țări; aceasta, cred, e destul din partea noastră. Ear' afirmând că altceva e țeara și altceva voi, fraților — apoi și aici cred că n'am greșit, căci țeara nu se compune numai din Maghiari, ci și din noi toți cei-ce trăim în ea. Atât eu cât și întreaga națiunea sârbescă dorim ca iubita noastră țeară să fie fericită, să progreseze, și eu nici nu pot, nici nu voesc să lucrez în contra acestui curent; poporul sârb nu cere altceva, decât să i-se respecte drepturile și ca fiecare Sârb să fie cetățean egal îndreptățit al acelei țări.

Da, așa e! Am protestat cu energie în contra insinuației de nealitate, și aceasta o fac și acum. Nimic nu-i dau voce să-și aroage că e mai bun cetățean decât mine.

Da, așa este! Am zis că nu trebuie să ne jucăm de-a baba-oarba, și aceasta o zic și acum. Să fim unii câtră alții cu inimă deschisă, sinceri, să ne iubim, și atunci pentru țeara noastră vor veni zile de pace și de fericire.

Înalt tribunal! Onorați domni jurați! Ungaria nu e încă așa de consolidată după-cum ar pute și ar trebui să fie. Și că nu e așa, asta ear' nu e invenție de ale mele, altcum de sigur n'ar avea rost programul stângii extreme maghiare, adevă al acelei partide care reprezintă înimă poporului maghiar. Și deoarece ce nu e consolidată, deoarece ce nici în altă parte în Europa, împregiurările nu sînt consolidate... se apropie furtună, grozavă furtună, care ar pute să se abată și peste câmpurile mănoase ale patriei noastre, de aceea trebuie ca să așteptăm uniți cu toții și pregătiți. Atunci când vor sosi vremuri grele și critice, nu va fi deajuns numai entuziasmul națiunii maghiare.... atunci va trebui ca inimile tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate să tresale de cel mai mare entuziasm, atunci va trebui ca cu toții deopotrivă și cu același entuziasm să o apărăm, să ne expunem piepturile.

Oare va fi aceasta cu puțință, dacă o parte a cetățenilor se va găsi în cea mai profundă resignație, când le va fi cu totul indiferent ori-și-ce se va pute întempla? Oare va fi asemenea dispoziție de spirite folositoare țării? Așa voiți să ne pregătim pentru oarele de pericol, să ațităm ura în inimile noastre în loc de dragoste și încredere de o parte și de alta. Nu, domnilor, aceasta nu e permis să se întemple, și ca să nu se întemple, de-pinde numai și numai dela spiritul de dreptate și dela simțimintele frățesti ale poporului maghiar.

Dacă dorim mărirea și fericirea patriei, ceea-ce dorim cu toții, atunci să nu ne răsboim unii contra altora închinându-ne în temnițe, ci mai bine să ne întindem unul altuia frățeste mână, să ne punem umăr la umăr căci sîntem frați, ear' nu dușmani, cel puțin așa ar trebui să fie.

Credeți oare că prin aruncarea mea în temniță veți deștepta în mine mai mare dragoste către cetățenii maghiari? Voiți oare ca prin trimiterea mea la Vaț, persoana mea să dispară cu totul din mijlocul poporului meu? Eu cred că tocmai din contră, atunci s'ar naște și mai mare ferebere în poporul sârb. Spre a preîntîmpina această eventualitate, n'aveți a face decât un lucru: să nu mă declarați culpabil și să nu alungați dela copii mei pe tatăl lor atunci, când ei au cea mai mare trebuință de el.

Președintele: Dumneata mereu vorbești numai în numele națiunii sârbești; te fac atent din nou, ca să vorbești numai în numele-ți propriu.

St. Iovici: Dar' eu declar încă odată, că n'am scris în numele meu, ci în numele neamului sârbesc, prin urmare trebuie să-mi desvolt apărarea în consecuență.

Președintele: Dar' eu nu pot să-ți permit ca să mergi înainte în modul care ai urmat până acum. Vorbește deci, dar' numai în numele propriu al d-tale.

St. Iovici: Atunci bine, voiu vorbi eu. Aș mai avea multe momente de explicat, fiind însă că dl. președinte m'impedecă în cuvîntarea mea, când eu voesc să mă apăr cum cred eu că ar trebui, tot ce aveam încă de spus o voiu trece cu vederea și mă voiu grăbi să sfîrșesc.

Prin articolul meu eu n'am avut gând nici să agit nici să ațit; eu l'am scris pentru-ca frații maghiarii să cugete asupra cuprinsului lui. Am voit să răstorn prin dovezi atacurile nedrepte ale lui „P. Lloyd“, și cu acest privilegiu trebuie să-mi exprim părerea mea de rău, că un ziar ca „P. Lloyd“, care ocupă un loc așa de însemnat în ziariaistica europeană, făcînd deducții în privința poporului sârb, scoate informațiile sale din izvoare tendențioase și prin aceasta, poate chiar inconștii, afirmă că stările publice în țeara noastră nu se pot consolida.

Ceea-ce am adus aici din istoria noastră, n'am voit să o fac spre paguba noastră, din contră, v' spun sincer: ca om politic, admir calitățile poporului maghiar întru apărarea drepturilor sale, dar' tot așa de sincer regret, că nu voiți să respectați aceleași calități la

concetățenii voștri de altă naționalitate, căci acolo unde vedeți dușmani ar trebui să vedeți frați.

Puterea statului consistă în mulțumirea cetățenilor, domnii mei, și nu e tocmai așa greu a ajunge acest scop. Încât privește în special pe partidul național radical sârbesc, la care am onoare a aparține și eu, tocmai dînsul a dovedit că nu urește pe Maghiari. Știți poate, dlor, numele lui Petre Ciornoievici, al celui bărbat, care în 1849 cu pericolul propriei sale vieți a scăpat pe Kossuth. Și vedeți d-voastră, acest om a fost până la moarte președinte al partidului național radical sârbesc.

În ședința parlamentului dela 2/14 Ianuarie a zis cont. Gavril Bethlen, că-i este indiferent ce fac agitatorii din Abrud sau Turóc-Szt-Márton, că nu e lipsă pentru în-trebuințarea forței, ca naționalitățile să fie câștigate pentru idea de stat, dacă acest țel se poate ajunge cu pedepse sau cu procedere dreaptă? Ba chiar însași stînga extremă a declarat în manifestul său cu privilegiul alegerilor în parlament; că legea naționalităților trebuie aplicată. Aceasta este calea cea justă pe care trebuie să apucați, și înțelegerea încă nu va întârzia.

Sfîrșesc, dlor! Mă încred în simțimintele frățesti și de dreptate ale cetățenilor acestei reședințe regale; mă încred și sper că nu vor vedea în scrisile mele nimica contrar legii țării și că vor judeca în conformitate.

CRONICĂ

Dela Curte. Maiestatea Sa Monarhul, după o depeșă din Viena, a primit la 31 Ianuarie n. pe primatele Vaszary și pe delegatul papal contele Della Porta în audiență specială. În ziua următoare a avut loc un dîneal La M. Sa, la care au fost invitați cardinalii Galimberti și Vaszary, precum și delegații papali.

Noul program al guvernului austriac. Se depeșează din Viena cu data de 31 Ianuarie n.: Președinții clubului stîngei unite, ai cluburilor Hohenwart și polon au decis într-o conferență, în contele-gere cu guvernul, ca pe Sâmbătă seara cluburile să convoace ședințe, în care se va face cunoscut noul program al guvernului. Publicarea în calea presei se va face Duminică. În cercurile stîngei nu prea se nutrește speranța că ar fi posibilă crearea unei majorități organizate. În cazul cel mai bun e de așteptat un raport al cluburilor cu guvernul, dar' nu unul cu altul.

Distincțiune. Se depeșează din Viena că nuntial papal Galimberti a fost decorat cu marea cruce a ordinului Sf. Stefan.

Ear' la Viena! După-cum am anunțat în numărul premergător, ministrul-president ungăr Dr. Wekerle a plecat zilele acestea la Viena. Despre scopul călătoriei sale la Viena, „Politische Corr.“ anunță că acela ar fi ca să raporteze M. Sale despre diferite afaceri. La nici un cas însă călătoria ministrului la Viena nu ar sta în legătură cu chestiunea vre-unei schimbări în compunerea cabinetului.

Un nou normativ pentru rigorosul de Dr. La 1 Ianuarie n. a intrat în vigoare un nou normativ pentru rigorosul de Dr. la facultățile de filosofie din Cluj și Budapesta. În sensul noului normativ, la rigoros vor fi admiși numai aceia care au ascultat în timp de patru ani cursurile la vre-o facultate filosofică din țeară sau străinătate. Cei care și-a ales ca studiu principal matematica, fizica sau chimia, i-se vor computa studiile absolvate la politehnic. În mod excepțional vor fi admiși la rigoros și aceia care nu au făcut studii universitare, dar' dovedesc o instrucție specială prin lucrări literare. Examenul trebuie făcut într'un obiect principal și două secundare, baza e disertațiunea de Dr., care trebuie să fie o lucrare literară proprie. Aceasta acceptată, urmează examenul oral, care e public și durează două ore. Promovarea se face 1. *summa cum laude*, 2. *cum laude*, 3. *rite*. Taxele sînt a se plăti înainte și anume 20 fl. pentru apărarea disertațiunii, 40 fl. pentru examenul oral și 45 fl. pentru promoțiune.

Răsplată pentru maghiarizare. Foile din Cluj anunță, că drept răsplată pentru sîrguința dovedită în instruirea limbii maghiare, ministrul de instrucțiune a dăruit învățătorilor Bácsy Frigyes, dela școala de stat a căilor ferate din Kolozs-Alapit, Ben-czédi János dela cea din Mociu și Binder János dela cea din Sovatul-de-jos, mai departe învățătoarei Goppsa Anna dela cea din Mociu câte un premiu de 25 fl.

Necrolog. Primum următorul anunț funebral: Cu inima frîntă de durere anunțăm răposarea iubitului nostru soț, tată, socru, moș și strămoș *Dimitrie Ciorogariu*, întemplat la 17/29 Ianuarie, în al 80-lea an al vieții și al 57-lea al fericitei sale căsătorii. Fie-i țărnă ușoară și memoria binecuvîntată! *Pecica-română*, 17/29 Ianuarie 1893. Maria Ciorogariu născ. Bontilovici, ca soție; Cristina, Emilia, Stefan, Romul, ca fiu; Ioan Codrean, Constantin Bodrogian, ca gineri; Ileana Ciorogariu născ. Suciu, ca noră; Terentia Codrean și soțul Ioan Jercan, Gabriela Codrean, Adriana Codrean, Nicolae Codrean, Florica Ciorogariu, Aurel Ciorogariu, Elvira Cioro-

gariu, Eugen Ciorogariu, ca nepoți; Aurelia Jercan, Ioan Jercan, Teodor Jercan, ca stră-nepoți.

Defraudatiune. Se anunță din Rimasombat că șeful de stațiune din Nyutya, Ioan Kelemen a defraudat din cassa căii ferate douăzeci și cinci de mii fiorini. Direcțiunea căilor ferate a fost înștiințată telegrafic despre acest incident.

„Wie hászt?” Numărul mai nou al lui „Budapesti Közlöny” aduce ear' o listă a „botezaților”, între care găsim pe următorii perciunați: Moriz, Max și Franz Spielberger, care „și-au schimbat numele în „Kassai”, Franz Gross în „Hegyes”, Emil, Aladár, Oscar și Desider Spitzer în „Szenes”, Armin Deutsch în „Déri”.

Sosirea părechii princiere române în țeară. Cetim în foile din România: Marți la oarele 9 a plecat din gara-de-Nord trenul regal spre Viena, spre întâmpinarea părechii moștenitoare. Trenul era compus din 4 vagoane regale, salonul 11., un vagon cl. I combinat cu cl. II., bucătăria regală și un pat-vagon. În tren se aflau: dl director al c. f. r., dl sub-inspector Marinescu și dl Zamfirescu. Trenul regal a plecat prin Predeal.

România la curtea din Londra. „Monitorul Oficial” al României dela 27 Ianuarie n. publică următoarea relație: Trimisul extraordinar și ministru plenipotențiar al României la Londra, într-un raport adresat dlui ministru al afacerilor străine, comunică următoarele cu privire la sârbărea ce a avut loc la curtea Maiestății Sale britanice, în ziua de 29 Decembrie (10 Ianuarie), cu ocaziunea căsătoriei Altețelor Lor Regale principelui și principesei moștenitori ai tronului. Maiestatea Sa regina a sârbat cu deosebită căldură la Osborne, în 10 Ianuarie, ziua cununilor Altețelor Lor Regale principelui Ferdinand și principesei Maria. Maiestatea Sa a binevoit a invita la Osborne pe ministrul României. În acest scop, yachtul regal „Alberta” a primit pe dl Plagino la Southampton. Admiratul Sir Edmond Lomers și comandantul vasului, care îl așteptau la gară, l-au condus la ambarcader și l-au însoțit la Osborne. La 9 oare seara a avut loc un prânz de gală la care au luat parte Altețele Lor Regale principesele Luisa și Beatrice cu soții lor, lordul Rosebery și ministrul Portugaliei. Maiestatea Sa preagrațioasă regină s'a ridicat și, adresându-se dlui Plagino, a beut în sunetul imnului românesc, în sănătatea și fericirea auguștilor însoțitori. După masă, trecând în saloane, Maiestatea Sa regina a binevoit a acorda dlui Plagino o audiență mai lungă ca de obicei și i-a exprimat mulțumirea și cu deosebire credința ce are în fericirea preaiubitei sale nepoate, punându-o sub scutul înaltelor virtuți ale suveranilor noștri și a nobilelor simțăminte ale Românilor. A doua zi cu același ceremonial, yachtul regal „Alberta” a adus la Southampton pe lordul Rosebery, pe ministrul Portugaliei și pe ministrul României.

Medalii comemorative. Cetim în „Timpu”: Medalile comandate la casa Scharrf din Viena au sosit în capitală. Medalile sunt: 10 de aur și 150 de argint. Cele dintău vor fi distribuite membrilor familiilor prinților căsătorii; ear' celelalte ministrilor, corpului diplomatic și înaltilor dignitari ai statului. Afară de aceste medalii vor mai fi bătute 1500 de bronz în monetăria statului.

Cestiunea arbitragiilor internaționale în senatul României. În sedința dela 18/30 Ianuarie a senatului român domnul Urechia a adus în discuție cestiunea arbitragiilor internaționale, făcând următoarea interpelație: După ce declară că interpelarea sa nu poate avea nici un spirit de ostilitate pentru guvern, oratorul desvoaltă scopul pe care îl urmăresc congresele de pace. Întrebă apoi: dacă s'a primit de către guvern, din partea Statelor-Unite americane, o comunicare în privința arbitragiilor; dacă n'ar fi timp ca România să-și manifeste simțămintele în privința garanțării proprietății private în timp de războiu, pe apă și pe uscat și, în fine, crede guvernul, care este în ajunul de a încheia convenții de comerț, că ar fi bine ca în acestea să se cuprindă și clauza arbitragiului? Răspunzând la interpelarea dlui Urechia, dl Al. Lahovary a zis, între altele, că guvernul român nu poate decât aplauda cu mintea și cu inima aspirațiile generoase ale congreselor de pace și de arbitragiu. Guvernele trebuie să se pună însuși pe terenul practic, ele nu se pot ocupa nici cu trecutul, nici cu viitorul, ci numai cu prezentul. Dl Lahovary termină exprimând speranța că pacea va fi păstrată, dar' în fața lucrurilor ce se petrec în Europa, trebuie făcut ca și ceilalți, pregătindu-ne. Declară apoi că n'a primit nici o invitațiune din partea Statelor-Unite.

Biurul clubului conservator din București. Foile din București scriu: Clubul conservator a reales vechiul seu comitet, compus din dñii general Manu, Știrbei, A. Lahovari, C. Olănescu, G. Triandafil, G. Păulescu, I. Ciuflea, A. Catargiu, N. Filipescu, C. Borcescu și A. Crestorian.

Criza în Franția. „Indépendance de l'Est” publică un articol sensationnal, în care se dovedește în mod autentic că campania Panama e condusă de contele de Paris.

Un scandal Panama în Italia. Afacerea băncilor în Italia, căreia zărele italiene îi dăseră numele de „Panamino”, ia din zi în zi proporțiuni tot mai mari. Tot asemenea ca și în afacerea Panama, și în această afacere se pretinde a fi amestecate mai multe personaje influente. Cu prilegiul unei per-

chisiții domiciliare la directorul și cassarul băncii române s'au descoperit niște hârtii care compromit mai multe personaje însemnate și între acestea doi deputați. Foile italiene spun că în privința deputaților compromiși se va cere în cameră autorizația pentru urmărirea lor. Alte arestări sunt iminente.

Mesagiul de tron englez. La 30 Ianuarie a avut loc deschiderea parlamentului englez prin mesagiul de tron. Mesagiul constată că raporturile cu puterile străine sunt amicale și favorabile păcii. Declară că mica sporire a trupelor de ocupațiune în Egipt nu înseamnă nici o schimbare în politica Britaniei, și anunță apoi un proiect despre schimbarea sistemului de guvernare în Irlanda.

Documente compromițitoare pentru politica rusească. O broșură a lui Jacobson, apărută zilele acestea în Sofia, conține niște scrisori foarte compromițitoare pentru politica rusească. Din aceste scrisori rezultă, că scopul politicii rusești când cu complotul Pania nu a fost numai detronarea principelui Ferdinand, ci condamnarea aceluia prin tribunalul poporal la moarte și executarea sentenței prin armată. Cartea lui Jacobson e scrisă în limbile engleză, germană și franceză și va produce, de sigur, mare senzație.

Împăcarea lui Milan cu Natalia. Se depeșează din Belgrad că mai multe oraje din Sârbia au fost iluminate din incidentul împăcării lui Milan cu Natalia. Comuna Dobrinie, locul natal al lui Miloș Obrenovici, a adresat o petițiune guvernului cerând rechemarea reginei.

— În același timp se anunță că metropolitul Mihail a dat deja binecuvântarea pentru existența căsătoriei lui Milan și Natalia. Cu toate acestea însă părinții regelui au adresat o petițiune sinodului cerând anularea divorțului. Sinodul va decide în curând în acest sens.

Cutremur de pământ. Un înfricoșat cutremur de pământ s'a simțit la 31 Ianuarie n. în insula Xante. Depeși din Atena vestec că mai multe case au fost distruse, ear' toate celelalte au suferit astfel de deteriorări că nimeni nu mai poate locui în ele. Două persoane au fost omorâte și mai multe altele rănite. Insulanii au fost cuprinși de o mare panică. Guvernul grecesc a trimis ajutoare.

VARIAȚII.

(O biserică de zahăr.) În Paris s'a construit o biserică de zahăr înaltă de 160 cm. și largă de un metru. În turn se află 12 ciupote; și un împreguiat de metal, înaltă de o grădină englezească, ear' în lăuntru arde o lampă de sistem Edison. Arangiamntul interior al bisericiței e într-o toată identie cu arangiamntul unei mari și pompoase biserici. „Temps” descrie foarte pe larg multe curiosități cuprinse în această bisericuță de zahăr. Constructorul ei se numește Frideric Zürcher, care timp de trei ani și jumătate a lucrat la construirea bisericiței.

Din public.)*

Mulțumită publică.

Spectatul domn avocat Dănilă Lica din Bistrița apărându-ne în decurs de mai mulți ani cu multă prudență juridică în procesele noastre urbariale contra fostilor domni pământeni, nu numai că ni-a câștigat toate drepturile ce le-am reclamat și nu numai că ne-a așteptat de bani pentru spesele procesuale mai mulți ani fără de nici o dobândă, dar' ni-a făcut un comput atât de moderat, încât ni-a pus în uimire bunăvoința arătată de domnia sa față de noi.

Ear' când i-am plătit rata cea din urmă zicând cuvintele: „Mi-a plăcut de Șoimușeni, că totdeauna m'au ascultat încât aveam mare pasiune de a-i reprezenta în procesele lor contra fostilor domni”, — a iertat în folosul comunei 150 fl. v. a.

Pentru care marinositate, bunăvoință și caracter adevărat românesc rog pe spectatul domn avocat Dănilă Lica să binevoască a primi și pe această cale cele mai ferbinți mulțumiri dela descendenții fostilor urbarialiști din Șoimuș.

Șoimuș, 25 Ianuarie 1893.

În numele descendenților fostilor urbarialiști din Șoimuș:

Ioan Baciu,
paroch.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Arad, 2 Februarie n. (Telegramă particulară a „Tribunei”) Curia a anulat procederea disciplinară a camerei advocaților în contra advocaților Oncu, Aurel Suciu, Truța și Stefan Pop în cauza Memorandului.

Bibliografie.

La „Institutul Tipografic” au sosit acum și se află de vânzare cu prețurile aici sem-nate, următoarele opuri ale autorilor români mai distinși:

Parasitii, de Delavrancea . . .	fl. 1.80
Liniste, de Delavrancea . . .	„ 1.35
Trabadurul, de Delavrancea . .	„ 1.80
Pui de lei, de Ioan Nenițescu . .	„ 1.80
Napasta, de Caragiali	— 68
Monologuri, trad. după autori fran- cezi de Tincu	— 90
Basme, de D. Stăncescu	„ 1.80
Doamna Kijana, de Rădulescu- Niger și Tincu	— 90
istoria literaturii, de Gaster . . .	„ 2.25
Poesii, de Stoianescu	„ 1.80
Cerbul de aur, istorioare pentru copii	„ 1.35
Floarea din Firenze	— 45
Lascar Viorescu, de Kotzebue . .	„ 1.80
Poesii, de V. Micu	„ 1.35
Poesii, de C. Scrob	„ 1.80
Poesii, de Al. Macedonsky	„ 1.80
Poesii, de Gh. din Moldova	— 90
Calendarul Bucureștilor pe 1893 .	— 60
Pablo Domenich, de Carmen Sylva .	— 30
Carmen Sylva, de Delavrancea . .	— 50
Brazi și putregai, de N. Xenopol .	— 50

„Lumea Literară”. Foate beletristică-scientifică-literară. (Cu ilustrațiuni.) Apare la 1 și 15 a fiecărei luni în Gherla. Redactor: George Simu în M-Gheja Editor: Andreiu Todoran în Gherla. Anul I. Nr. 3 dela 1 Februarie n. are următorul cuprins: O viață pentru un cântec. Novela de George Simu. — Cântec! De Vasile B. Muntenescu. — O crimă misterioasă. Istorie din viața americană de Ioan Sonea. — Versuri la o copilă. De George Simu. — Causale revoluțiunii franceze din 1789. De Dacus. (Urmare.) — Din spiritul altora. De I. P. R. — Frica de soareci. (Cu ilustrațiuni.) — Higienă. De Dr. Em. Elefterescu. — Varietăți. — Bibliografie. — Posta redacțiunii. — La poala crucii. (Cu ilustrațiune.) — Mama. Poezie.

Extrase din foi bisericesci și școlastice.

Post vacant:

— Un post de capelan în parochia de cl. a III-a din comuna Bungard, protopresbiteratul Sibului (archidieceza) protoreshi-tele împreunate cu acest post sunt: jumătate din venitele anuale ale parochiei de a III-a clasă.

Petițiunile sunt a se subțerne până în 21 Februarie v. oficiului protopresbiterat gr-or. al Sibului.

LOTERIE.

Tragerea din 1 Februarie st. n.

Brünn: 19 24 49 48 79

Căendarul zilei.

22 Ianuarie (3 Februarie) 1893

Julian: S. Apost. Timoteiu

Gregorian: Elasiu

Soarele: răsare 7.26 apune 4.4

Buletin meteorologic.

Sibiu, 2 Februarie n. 8 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.9)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată	Diferența din prezintă		
729.9	— 2.6	— 13.8 — 19.0—24.8	SO

Din țeară 13 Ian. n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempera- tura Celsius	Vântul direcția	tăria
Budapo ta	763	— 13.6	V	2
Sitmar	764	— 15.4	S	2
Cluj . . .	764	— 16.4	V	2
Orșova . .	762	— 10.5	N	5
Arad . . .	765	— 18.4	O	1
Panciova	764	— 13.7	NN	4

Teatru orășenesc.

Astăzi, Joi, 2 Februarie n.:

„Angelina”

oder:

„Die Türken vor Schässburg”.

Operetă comică în 3 acte de Mihail Albert.

Sâmbătă, 3 Februarie n.:

„Cyprienne”.

Comedie în 3 acte de V. Sardon.

Economie.

Furnisare. În biurul camerei comerciale din Brașov se poate vedea o publicațiune a ministerului reg ung. de honvezi privitoare la furnisarea de 1,059.000 saci de calicot pentru menagiu pe seama armatei de honvezi. Termnul ofertelor e 28 Februarie 1992.

Conversiune. O depeșă din Timișoara anunță că comuna orășenească de acolo a intrat în negocieri cu prima casă de păstrare patriotică din Budapesta pentru convertirea datoriilor sale și contractarea unui împrumut de trei milioane și jumătate. Scopul împrumutului e să cumpere instalația electrică.

Vinurile în Franția. Recolta vinurilor în Franția, pentru anul 1892, s'a evaluat numai la cifra de 29 milioane 82 mii hectolitri, adică cu 1 milion 57 de mii mai puțin decât în anul trecut. Causa a fost frigul din Aprilie trecut și întru căva seceta îndelungată de astă-vară. Dar' cu toată această micșorare de producție destul de simțitoare prețul mijlociu al vinului e cu 2 fr. 10 cent. de hectolitru mai mic decât prețul mijlociu din 1891.

Finanțele rusești. Se depeșează din Petersburg cu data de 31 Ianuarie n.: Primele zece luni ale anului 1892 au dat ca venituri 712,140.000 ruble pentru bugetul ordinar și 168 milioane pentru cel extraordinar; cheltuielile ordinare 767,800.000 extraordinare 163,400.000. Pentru 1891 cifrele corespondente a fost de 692,800.000—35 și jum. milioane;—683 și jum. milioane și 142 și jum. milioane.

Protecția industriei în Rusia. Guvernul rusesc are intențiunea să iee măsuri pentru a obliga fabricile ruse să scază prețul materialului de drum de fer, dar' nu va lăsa intrarea liberă a produselor similare străine.

Aur american. Cu data de 29 l. c. se telegrafează din New-York:

Trei milioane și jumătate dolari aur au plecat ieri spre Europa; un milion și jumătate va fi expediat Marți.

Insolvențe. Reședința creditorilor din Viena anunță următoarele insolvențe: Lazar Andrievici în Belgrad; Ioan Frank, crotor în Kaposvár; Frații Kömlödi, firmă comercială în Budapesta; Giovanni Milici în Triest; Frații Weinberg în Sulina, cu o filială în Varna; Fiul lui Ioachim Kurz, firmă comercială în Waag-Neustadt; Luisa Seleskowitz în Viena; Francisc Hajek, comerciant în Reichenau; Isac Reizner în Stryj; Coloman Forkly, librar în Zombor.

Prețul mărfurilor

Piața din Făgăraș, 27 Ian. n. Grâu hectolitru fl. 5.— până 5.6; grâu mestecat fl. 4.— până 4.40 secară fl. 3.— până fl. 3.25; orz fl. 2.40 până fl. cucuruz 2.60; ovăș fl. 1.70 până fl. 1.90; fl. 8.— până fl. 8.50; mazăre fl. 5.— până fl. 6.— fasole fl. 3.50 până fl. 4.—; linte fl. 8.— până fl. 9.—; sâmentă de cânepă fl. 5.— până fl. 6.— sâmentă de in fl. 9.— 10.—; cartofi fl. 1.20 până 1.4; mlaialu fl. 8.— până fl. 9.—; sâu brut 10 chilogrami fl. 22.— până fl. 24.—; lumini de sâu turnate fl. 41.— până fl. 42, unsoare de porc 100 chl. fl. 60.— până fl. 64.—; slăună 100 chilo fl. 50 până fl. 55.—; săpun 100 buc. fl. 22.— fl. 26.—; cânepă fl. 30.— până fl. 35.—; fân fl. 1.80 până fl. 2.— carne de vită chilo 48 cr.; carnea de vițel 40 până — cr.; carnea de porc 40.— până —; carnea de berbeca — până —; ouă 4 cu 10 cr

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 28 Ian. n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 4.— cr. până 46.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ungurești grei tineri 43.— cr. până 49.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușori 45.1/2 cr până 46.— cr., marfă țerănească grea 45.— cr. până 46.— cr., de mijloc 46.— cr. până 46.1/2 cr., ușoară 44.— cr. până 45.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sâr-bești grei 4.— cr. până 45.— cr., transito de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., transito ușori 43.— cr. până 44.— cr.

Dr. Sterie N. Ciurcu,

IX., Pelikangasse nr. 10, Viena.

Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Consultațiuni și prin corespondență.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 31 Ian. n. 1893.

Săminte	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănăneș vechiu	74	—	75	7.45
Grâu dela Tisa	74	—	75	7.55
Grâu „Pesta”	74	—	75	7.50
Grâu de Alba-Reg.	74	—	75	7.50
„Bacica”	74	—	75	7.55
Grâu ung. de Nord	74	—	75	7.65

Săminte, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până
Secară			
Orz	de nutreț	70—72	6.30
	de vinar	60—62	5.10
	de bere	62—64	5.50
Ovăș	—	64—66	6.20
Cucuruz (porumb)	băncă	39—41	5.50
	de alt soi	75	4.55
Meiu	—	78	4.60
Hrișcă	—	—	4.10
Grâu	de toam. de primă.	7.59	7.61
Cucuruz	Sept.-Oct	7.42	7.44
Ovăș	Maiu.-Iun.	4.74	4.76
	de primă.	5.47	5.49
	Aug.-Sept.	11.30	11.40

Produce diverse	Soiul	Cursul
dela	până	
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	46.— 56.—
„	roșie	64.— 71.—
Oleu de rap.	rafinat	32.— 32.50
Uns. de porc	dela Pesta	62.— 63.—
„	dela țeară	— —
Slănină	sventată	43.— 44.—
„	afumată	50.— 50.—
Sâu	—	35.— 36.—
Prune	—	— —
Lictar	slavon, nou	21.75 22.—
„	bănăneș	21.— 22.—
Miere	brută	— —
„	galbină străcurată	35.— 37.—
Ceară	de Rosenau	140. 141.
Spirt	brut	13.25 13.75
„	Drojdițe de spirt	51.25 51.50

Cursul pieței din Sibiu.

Din 2 Februarie n. 1893.

Hârtie-monetă română	Cump.	6.43	vând.	6.40
Lire turcești	—	10.70	—	10.80
Imperiali	—	6.70	—	9.80
Ruble rusești	—	1.20	—	1.22

Bursa de Budapesta.

Din 31 Ianuarie n. 1893.

Renta de aur ung. 6—	—	—
„ 4—	114.55	—
„ 5—	110.50	—
Împrumutul căilor ferate ung.	122.50	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	120.—	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. croate-slavone	97.25	—
Obligațiunile desp. regalilor	101.50	—
Împrumut cu premiu ung.	149.—	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	141.50	—
Renta de hârtie austriacă	98.50	—
„ de argint austriacă	98.25	—
„ de aur austriacă	116.50	—
Losuri austriace din 1860	148.50	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1078.—	—
„ de credit ung.	371.50	—
„ austr.	3 3/75	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii	101.—	—
„ Albina”	—	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	5.68	—
Napoleon-d'ori	9.62	—
Mărci 100 imp. germane	59.15	—
Londra 10 Livres sterlingi	—	—

Bursa de Viena

Din 31 Ianuarie n. 1893.

Renta de aur ung.	6%	114.70
" " "	4%	102.20
" " hârtie	5%	123.—
Împrumutul câilor ferate ung.		—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung.		120.25
(1-a emisie ung.)		120.25
(Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung.		120.—
2-a emisie ung.)		96.35
Donari rurale ung.		—
" " " " croate-slavoane.		—
Împrumut cu premiu ung.		150.—
Leasuri pentru regularizarea Tisei și Seghediu		142.25
Renta de hârtie austriacă		60.70
" " argint austriacă		63.75
" " aur austriacă		116.30
Leasuri pentru austr din 1860		—
Acțiunile băncii austro-ungare		1075.—
" " " " de credit ung.		3671.25
" " " " " austr		32.—
Argintul		—
Galbeni împărțiți		5.66
Napoleon-d'or		9.61
Mărci 100 imp. germane		59.20
Londra 10 Livres sterlingi		123.50

Societate mutuală fără
acionari. **The Mutual** Tot câștigul se distribuie
între asigurați.

SOCIETATE DE ASIGURARE ASUPRA VIEȚII DIN NEW-YORK
cu fondul de franci 826 milioane
este cea mai mare instituție financiară din lume.

Asigură viața omenească după toate combinațiunile.

Spre informațiuni detaliate a se adresa către

Direcțiunea generală pentru Ungaria
Budapest, Bécsi-utca 5.

[291] 1—6

Legea veterinară.

Prin articolul de lege VII. din 1888 s'au regulat în patria noastră afacerile veterinare. Nu numai fiecare proprietar de vite are trebuință de cunoștința dispozițiilor acestei legi, dar și toate primăriile comunale. Aci se regulează toate afacerile cu pasapoarte, cu tîrgurile de vite, cu boalele contagioase etc. etc. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a publicat o explicațiune populară a acestei legi. Reuniunea agricolă română din Sibiu s'a îngrijit pentru traducerea acelei broșuri în limba română, care poartă titlul:

Învățătorul Munteanu
împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

și BOALELE CONTAGIOASE

stînd cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De
Tormay Béla.

(134 pag. VIII.)

Broșura costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-
păra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slăvici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tîndală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcăritul.** Obiceiurile tîrănilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Flioa a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărănicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstăm de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica de Bojena Némcová,** tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pămîntul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărău cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușoara.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peșitor îndărănic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vîntură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantastile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantastile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slăvici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nuscul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărăgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalina pécuarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.
- O aută de ani.** De Ioan Slăvici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1892.

Budapesta—Predeal											
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.—	8.05	8.05	2.15	pl. Viena . . . sos.	3.—	1.55	3.—	7.20	6.20		
8.25	1.55	3.20	5.50	↓ Budapesta . . . ↑	6.20	7.30	6.35	1.50	8.40		
11.38	4.14	6.50	9.22	↓ Szolnok . . . ↑	2.55	5.23	3.31	11.46	4.47		
2.12	5.58	11.53	12.57	↓ P-Ladány . . . ↑	12.06	3.46	1.16	10.05	2.24		
3.53	7.08	12.05	1.50	↓ Oradea-mare . . . ↑	12.06	2.25	11.04	8.43	12.09		
4.—	7.16	2.24	2.19	↓ Mező-Telegd . . . ↑	2.18	10.44	8.38	11.51	5.18		
4.30	7.43	1.02	3.03	↓ Rév . . . ↑	1.52	10.07	8.13	11.47	10.42		
5.22	8.18	2.14	3.46	↓ Bratec . . . ↑		9.30		10.12			
5.45		2.50	4.07	↓ Ciucia . . . ↑	1.26	9.10	7.47	10.23			
6.31	9.07	3.54	4.53	↓ Huedin . . . ↑	3.53	7.53	6.39	9.12			
7.12	9.37	4.53	5.82	↓ Ghirbău . . . ↑	2.58	6.53		8.15			
8.01		6.24	6.24	↓ Cluj . . . ↑	1.18	11.01	6.14	5.25	7.40		
8.29	10.37	6.59	6.59	↓ Apahida . . . ↑	12.17	10.45	5.14	4.48	6.52		
8.46	11.10		8.20	↓ Ghirbău . . . ↑		9.23	3.18	3.—	5.26		
9.03	11.32		8.45	↓ Cucurda . . . ↑		8.54	2.31	2.08	4.52		
10.08	12.50		10.21	↓ Uioara . . . ↑			2.13	2.—	2.34		
10.37	1.25		11.09	↓ Vințu-de-aus . . . ↑			2.05	1.51	4.28		
10.56	1.43		11.17	↓ Aiud . . . ↑		8.24	1.35	1.23	4.07		
11.04	1.52		11.26	↓ Teiuș . . . ↑		8.07	1.08	12.54	3.47		
11.28	2.18		11.54	↓ Crăciunel . . . ↑		8.—	12.28		2.49		
11.45	2.40		12.18	↓ Blaj . . . ↑			11.57		2.27		
12.18			12.58	↓ Micăsasa . . . ↑		7.31	11.42		2.18		
12.44			1.34	↓ Copșa-mică . . . ↑			11.06		1.99		
12.59			1.51	↓ Mediaș . . . ↑		6.57	10.47		1.18		
1.35			2.29	↓ Elisabetopol . . . ↑		6.55	10.31		12.53		
1.51			2.48	↓ Sighișoara . . . ↑		6.42	10.09		12.37		
2.12			3.03	↓ Hășfalău . . . ↑		6.21	9.31		12.06		
2.31			3.26	↓ Homorod . . . ↑		5.54	8.53		11.29		
3.04			4.07	↓ Agostonfalva . . . ↑		5.34	8.23		11.08		
3.46			4.49	↓ Apatia . . . ↑		4.29	6.55		9.46		
4.04			5.35	↓ Feldioara . . . ↑		3.56	6.09		9.04		
5.26			7.23	↓ Brașov . . . ↑		3.40	5.42		8.37		
6.10			8.09	↓ Timiș . . . ↑		3.19	5.07		8.08		
6.41			8.43	↓ Predeal . . . ↑		2.48	4.20		7.25		
7.17			9.18	↓ București . . . ↑							
8.—			10.05								
11.—	5.15		2.09			10.17		6.58			
12.26	5.57		2.19			9.41		5.57			
1.11	6.29		3.01			9.12		5.16			
8.35	12.10		9.15			7.40		8.50			
Murș-Ludoș—Bistrița											
			4.—	↓ Murș-Ludoș . . . ↑					7.21		
			6.48	↓ Tăgă-Budatelic . . . ↑					4.15		
			9.59	↓ Bistrița . . . ↑					1.16		
Careii-mari—Zelău											
			5.42	↓ Careii-mare . . . ↑					7.05		
			11.44	↓ Zelău . . . ↑					2.10		

Nota: Oarele însemnate în stînga stațiunilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numeri încaștrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului Tipografic în Sibiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșu.